

Vandenkendelaere: “De tijd van cars for cows is voorbij”

Het is alweer een belangrijke week voor de Europese boer met de finale stemming over het Europese landbouwbeleid in het Europees Parlement. We spraken erover met Europees Parlements lid Tom Vandenkendelaere (CD&V).

🕒 22 NOVEMBER 2021 – LAATSTE UPDATE 22 NOVEMBER 2021 23:00

Lees meer over:

[klimaat](#)

[europa](#)

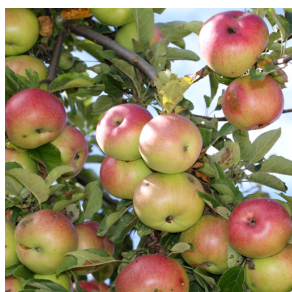
[landbouw algemeen](#)

Zowel het nieuwe GLB deze week als de nieuwe Farm2Fork-strategie in de komende maanden staan hoog op de politieke agenda in Europa. Leg misschien eerst voor onze lezers nog eens uit waar het verschil juist zit.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid is historisch gegroeid uit de wens om de voedselvoorziening in Europa te garanderen na de Tweede Wereldoorlog. We zitten nu aan een nieuwe cyclus voor 2021-2027 en in mijn ogen is dit het groenste GLB tot nu toe. De volle pot van de directe landbouwsubsidies wordt nu gekoppeld aan groene voorwaarden.

De Farm-to-Fork-strategie is iets nieuws, helemaal niet te vergelijken met het GLB, het is de vertaalslag van de Green Deal naar de agrovoedingsketen. Dat gaat over klimaatneutraliteit bereiken in 2050 en onze voedselproductie verduurzamen. Voor de nieuwe Europese Commissie is die Green Deal het vlaggenschip van het beleid. In totaal bevat de Farm-to-Fork-strategie 27 actiepunten verspreid over vier pijlers, namelijk productie, verwerking, consumptie en verspilling. Het zal er echt om draaien hoe we de Farm2Fork-strategie en het nieuwe GLB maximaal op elkaar kunnen laten aansluiten. Het is een beetje onhandig dat dit tot bepaalde doelstellingen zoals minder pesticiden of meer bio wordt herleid.

Uitgelicht

Vooral fruit duurder door Farm to Fork

nieuws

De impact van de Farm to Fork-doelstellingen zal groter zijn in de fruitteelt dan in de akkerbouw. Voor teelten als appels, druiven en olijven zijn er immers minder alternatie...

🕒 13 OKTOBER 2021

Ja, je noemt er daar twee, minder pesticiden, meer bio. Als dat fruit gaat duurder maken, zoals de Universiteit van Wageningen voorspelt, dan lijkt me dat geen verstandig voedselbeleid.

Ik sta achter het hoger doel van de 'boer tot bord' strategie en daarom heb ik ook voor het eerste parlementsverslag erover gestemd, maar ik ga zeker niet klakkeloos mee in alle targets die worden uitgesproken. De laatste studie van de Europese Commissie over de effecten baren me zorgen. Een aanname dat minder pesticiden beter is voor het klimaat is niet voldoende. De Europese Commissie moet naar eer en geweten handelen en wetgeving voorstellen op basis van objectieve wetenschappelijke data. Op vlak van de F2F heeft de Europese Commissie dat totnogtoe nagelaten te doen en dat is niets minder dan schandalig. De caveat vanuit het Europees Parlement is dus om grondige impactstudies te eisen op elk wetgevend voorstel dat onder de F2F-paraplu valt, en als die niet voldoen dan zullen er targets of initiatieven moeten bijgesteld worden of zelfs sneuvelen.

De doelstelling voor bio is ook zo'n voorbeeld. Als je gewoon gaat productiequota invoeren, dan zal dat de prijs voor bio-producten zonder meer kelderen en dat lijkt me niet de bedoeling. Ik denk niet dat er daar één biologische boer zit op te wachten. Alles start bij hoe de vraag kan gestimuleerd worden. Anderzijds zien we wel dat F2F een breekijzer kan zijn om discussies zoals GGO's en nieuwe technieken als CRISPR-CAS nu eens echt ten gronde te voeren. Dat is ook dankzij de Green Deal en de F2F.

Je noemde het nieuwe GLB het groenste ooit. Wat zal dat concreet voor de Vlaamse boer betekenen?

De steun in de eerste pijler wordt helemaal voorwaardelijk, vroeger was dat 30 procent nu dus de volle pot. Iedereen zal moeten meedoen. Een tweede punt is dat 25 procent van het budget voor de eco-regelingen wordt voorzien: een systeem waarbij de overheid boeren die iets extra willen doen voor het milieu, klimaat of dierenwelzijn extra kan belonen en ondersteunen.

Binnen het budget van het GLB is er ook een herverdeling van 10 procent van het budget van de 'grote' naar de kleintjes en het opzijzetten van 3 procent voor de jonge boeren, al mocht dat voor mij meer zijn, want generatievernieuwing is één van de grootste uitdagingen waar de landbouwsector voor staat.

De essentie van het nieuwe GLB is dat je met een getrappt systeem zit waarin iedereen duurzamer moet werken en we boeren aanmoedigen om ambitieuzer te zijn.

Een derde verandering is dat de lidstaten – en ook Vlaanderen en Wallonië als enige twee regio's – hun eigen nationale strategische plannen mogen indienen. Dat gaat ons de mogelijkheid geven om meer op maat van de Vlaamse boer te werken. Het strategisch plan wordt eind dit jaar ingediend, maar het zal dan nog twaalf maanden duren eer het in voege gaat in januari 2023. Met de pre-ecoregelingen is Vlaanderen nu al het water een beetje aan het aftasten en kunnen de boeren experimenteren met nieuwe zaken zoals precisielandbouw of koolstoflandbouw.

“Als je gewoon gaat productiequota invoeren, dan zal dat de prijs voor bio-producten zonder meer kelderen en dat lijkt me niet de bedoeling. Ik denk niet dat er daar één biologische boer zit op te wachten. Alles start bij hoe de vraag kan gestimuleerd worden.

Tom Vandenkendelaere - Europees Parlements lid

Een ander populair onderwerp vandaag is koolstoflandbouw: landbouwbodems gebruiken om koolstof op te slaan. Europa komt ook met initiatieven.

De Green Deal zit tot in de diepste vezel van ons parlementair werk en de bodem is de sleutel tot een klimaatrobuuste voedselproductie. Zoals je zegt is het ook een kans om CO2 af te vangen. Vorige week is ook de strategie voor bodemgezondheid van de EU gelanceerd die tegen 2023 tot wetgevende initiatieven moet leiden. Organische stof in de bodem is de sleutel om heel wat problemen op te lossen gaande van meer waterbergend vermogen, minder erosie, betere opbrengsten met lagere inputs... Landbouwgronden in de EU hebben een enorm potentieel, eigenlijk zonder veel aan productie in te boeten, integendeel zelfs, en daarvan moeten we de boer laten mee profiteren. We zijn nu aan het onderzoeken hoe we een verdienmodel tot stand kunnen brengen met een systeem van certificaten. Ik wil echt dat het iets oplevert voor de boer, niet dat het een extra verplichting is bovenop andere verplichtingen. We moeten ook waakzaam zijn voor mogelijke negatieve gevolgen, zoals een extra rush op landbouwgronden, gaat men die certificaten niet gebruiken om prijzen verder te drukken...

Landen als de VS of Australië staan daar al een pak verder in dan Europa. Hier moeten we nog studeren en zijn er wat initiatieven op de private markt.

Ja dat klopt, maar het is ook belangrijk dat we onszelf niet gaan voorbijlopen. Het areaal voor een boer in Vlaanderen is niet vergelijkbaar met die uitgestrekte landen, we gaan onze verwachtingen toch ook wat moeten managen. En we moeten er bovendien ook voor zorgen dat die koolstof die we hebben opgeslagen ook effectief in de bodem blijft, dat zal onvermijdelijk gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering. Ik denk dat we het in Vlaanderen vooral moeten zien als een interessante aanvulling. Met bedrijven als CLAIRE zijn er al pogingen om dat nu toch in de markt te zetten met vooral lokale afzet van de certificaten, wat dus wil zeggen dat een lokaal bedrijf zijn uitstoot gaat compenseren door een lokale boer te betalen voor co2-opslag. Het hele verhaal rond carbon farming is ook een integraal deel van de Farm-to-Fork-strategie. Het kan echt voor iedereen een positief verhaal zijn.

Een ander heikel thema in het klimaatverhaal is de methaanuitstoot van de veeteelt. De Vlaamse cijfers tonen dat de beslissing om het melkquotum af te schaffen geleid heeft tot een stijging van de methaanuitstoot van de melkveestapel met 42 procent sinds 2015. Dat is een beetje de tragiek van Europa, er zijn verschillende beleidsprioriteiten die vanuit verschillende silo's worden benaderd en het lukt niet altijd om alles met elkaar te verbinden. Handelsbeleid, interne marktbeleid, het heeft allemaal gevolgen voor het klimaat. Dat vind ik juist het goeie aan de Green Deal dat dat juist voor het eerst probeert alle domeinen te overstijgen. Naar een meer extensieve veestapel of juist intensiveren met lage footprint? Je kan voor allebei evenveel argumenten bedenken zodat uiteindelijk alleen een ideologische keuze overblijft. Onze productiestandaarden zijn hoog, ik hoop dat daar ook voldoende besef en waardering voor blijft en dat we dat niet vanuit een soort ideologische gedrevenheid gaan opofferen.

Ook als het over de varkenscrisis gaat is er bij de Europese Commissie weinig appetijt om initiatieven te nemen.

Jammer genoeg wel. Wat momenteel in de varkenssector gebeurt is tragisch. Minister Crevits kaartte de situatie al meerdere malen aan op het Europese niveau maar de Commissie heeft er geen oren naar. Ook ik maande de Commissie aan om via diplomatieke weg de Chinese markt zo snel mogelijk te heropenen, zodat onze boeren terug wat zuurstof krijgen. Volgens de Commissie moeten de varkensboeren er eerst voor zorgen dat de scheefgegroeide situatie van vraag en aanbod wordt aangepakt, vooraleer de Commissie wil handelen. De verschillen tussen lidstaten in productie komen in deze crisis pijnlijk naar boven. De een zijn dood is daarbij helaas de ander zijn brood. Als wij onze productie tijdelijk of permanent verminderen zullen varkensboeren uit andere lidstaten dit met plezier invullen, dus dat is ook geen oplossing. Het toont helaas een dieper landenverschil en ideologisch verschil, ook in het EU-parlement, waarbij ons intensieve model vaak met argusogen wordt bekeken. Terwijl we per kilo vlees wel het klimaatvriendelijkst produceren

“
Het is in Europa geen business as usual meer op vlak van handelsbeleid. TTIP was een kantelmoment. De tijd van *cars for cows* is voorbij. Voor sommige strekkingen in Europa is vrijhandel heilig, maar er zijn heel veel nieuwe bedenkingen te maken zoals wat we doen op vlak van kwaliteitsnormen, hoe we *carbon leakage* bestrijden

Tom Vandenkendelaere

Op vlak van handelsbeleid lijkt de filosofie alvast veranderd: dat zelfs een akkoord met een land als Canada het zo moeilijk krijgt, doet toch vermoeden dat er van Mercosur en verwanten niet veel meer in huis zal komen.

Het is in Europa geen business as usual meer op vlak van handelsbeleid. TTIP was een kantelmoment. De tijd van *cars for cows* is voorbij. Voor sommige strekkingen in Europa is vrijhandel heilig, maar er zijn heel veel nieuwe bedenkingen te maken zoals wat we doen op vlak van kwaliteitsnormen, hoe we *carbon leakage* bestrijden... Het hele spectrum van ‘ja, maar’ tot ‘never, nooit’ komt aan bod.

Met de Mercosur-landen waren de onderhandelingen die de Commissie namens de lidstaten voert klaar, maar na de sluiting van de onderhandelingen zijn toch nog extra garanties gevraagd en zijn er terug gesprekken opgestart over landbouw, milieu en sociale aspecten. Een snelle landing is in de huidige omstandigheden niet meer realistisch, maar kwaliteit primeert voor mij alleszins op snelheid. De prioriteiten op vlak van klimaatimpact en ontbossing bijvoorbeeld zijn ondertussen grondig veranderd.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>